

многе недостатке своје деце, зашто они у њима виде само добро и чак пројаве њиховог лошег понашања понекад сматрају добрим особинама. Не затварај своје очи на лоше поступке деце, не ослепљуј себе лажном гордошћу, боље смири се и понеси невелику повређеност свог самољубља, него да после видиш своју децу порочну и искварену.

На крају, пажљиво прати своју децу, нарочито онда, када они не знају, да их посматрају. Управо, прати их у време игре, када се налазе међу равнима и сличнима њима, када се већим делом открива њихова истинска природа и пре свега откривају се добре и лоше наклоности.

Главна страст човека - ви знате, возљубљени слушаоци, - има пре-

судно, одлучујуће значење у целом делу искорењивања свега злого; зато се трудите свим силама, не пропуштајте никаква средства, само не би ли је открили и разјаснили. Све док то не достигнете, пре тога се не можете надати на успех доброг васпитања. Пронађена и јасна у вашим очима главна страст детета - то је, може се рећи, залог и основа за пун успех. Са надом на Божију помоћ почињите потребну борбу и не престајте да се борите до краја, до потпуног истребљења познатог порока. Ако успете да тако ишчупате корен греха, онда ће мало-по-мало ишчезнути и сва коров грехова у врту срдаца ваше деце и онда ће очи Бога и светих Његових анђела на кривицу гледати с љубављу и благонаклоношћу.

Дужност у породици јесте несебична љубав. Свако мора да заборави на своје "ја" посветивши себе оном другом. Свако треба да криви себе, а не другог ако нешто не иде како треба. Неопходни су издржљивост и стрпљење, нестрпљење може све да поквари. Оштра реч може да успори сједињење душа за читаве месеце. С обе стране мора постојати жеља да се брак учини срећним и да се савлада све што представља препреку за то. И за најснажнију љубав је веома потребно да се свакодневно учвршћује. Најнеопростивија грубост је баш у сопственом дому према онима које волимо.

Бојте се знака и најмањег почетка неразумевања или отуђења. Уместо да се човек уздржи он изговори глупу и неопрезну реч и ево, између два срца која су дотад била једна целина појавила се мала пукотина која се све више шири док они заувек не постану одвојени једно од другог. Рекли сте нешто несмотрено? Одмах тражите опроштај. Настао је неки неспоразум? Није важно чијом кривицом, не дозволите да то остане између вас.

Уздржавајте се од свађе. Немојте ићи на спавање тајећи у себи осећање гнева. У породичном животу не сме бити места за гордост. Никада не треба хранити своје осећање увређене гордости и скрупулозно мерити ко мора да тражи опроштај. Они који истински воле не смеју да се баве таквом казуистиком, они су увек спремни и да уступе и да се извине.

света мученица Александра Ф. Романова

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ

СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА
свети Василије Велики
свети Јован Златоуст
свети Григорије Богослов

Мт. 5, 14 - 19, зч. 11; Јевр. 13, 7 - 16, зач. 334.

свештеномученик Владимир, митрополит Кијевски
РЕЧ РОДИТЕЉИМА

Ви знате, возљубљени слушаоци, да су родитељи, у циљу доброг хришћанског васпитања, дужни да усађују у срца своје деце не само добро, него и да побеђују, искорењују све лоше. Код деце, рођене у првородном греху и окружене грехом, има много чега лошег; која лоша наклоност или страст треба пре свега да се искорењује код деце, на борбу са којом од страсти и порока превасходно треба да се усредсреди пажња родитеља? Примећено је да сваки човек, а следствено и свако дете, има неки главни недостатак, једну главну страст, и ако би ти хришћански родитељу, имао десеторо деце, све једно, лако се може десити, да код сваког од њих буде своја посебна главна страст. Једно дете је по природи нарочито наклоно гордости, самољубљу, упорности, друго је наклоно

шкртости и похлепи, треће је наклоно осећајности, четврто ка зависти и злурадости, пето ка лењости и беспослености и тд. Главна страст обично бива један од седам грехова, такзованих смртних грехова. С тим примећеним и главним грехом у детету и треба да се родитељи боре у првом реду и да га сваким начином искорењују, тако рећи, у зачетку. Погледајмо сада, зашто над њим, превасходно треба однети победу и како лакше препознати ту болест своје деце.

Ми смо већ не једном говорили и доказивали, да васпитање треба почињати од најранијег узраста, од рођења. Ако је то могуће рећи о целокупном делу васпитања, то пре о борби против главне страсти. Одавде и проистиче врло важно правило: побеђуј што је могуће раније главну страст твоје деце. Што дуже будеш чекао, то ће силнија и

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

јача бити страст и тиме ће бити тежа са њом се изборити. Једном је један отац довео, - прича нам јеванђелиста Марко у свом Јеванђељу (гл. 9), - сина, поседнутог злим духом, Спаситељу, пошто

моћ да би се дете ослободило од њега. Јесте ли ви толико узвишени, да можете да тражите и да се надате на такво чудо? А ако нисте, онда употребљавајте све мере да изгоните тај дух главне страсти из

Ми напуштамо оно што би требало сабирати, а сабирамо оно што би требало презрети. Ми на оно што се може сјединити с нама и постати стварни украс сродан души и телу не обраћамо пажњу, а настојимо да саберемо оно што нам заувек остаје туђе и што нас једино може постидети, напрежући се и мучећи у узалудном труду налик на онога ко, заваравачући самога себе, хоће да напуни буре без дна.

свети Василије Велики

Његови ученици нису могли да истерају тог духа из болесника. Зашто, поставља се питање, нису могли ученици Исусови да истерају тог злог духа? Разлог томе се може видети из питања, које је поставио Исус Христос оцу бесног: колико дуго је обузет злим духом твој син? - и из одговора оца на то питање: од детињства. Та необична сила, којом је могао зли дух да болесног баца час о земљу, час у ватру и воду, објашњава се, као што видите тиме, да је он овладао њиме још у детињству и још увек га нико није истерао.

Исто тако - приметите, хришћански родитељи, - може бити и са духом гордости, са духом сујете, среброљубља и шкртости и са сваким другим, који обитава у срцима ваше деце. Ако он не буде изгнан из њих у најранијем узрасту, то ће се он засијати тако јако и добиће такву силу, да ће се после моћи победити или само са највећим напором, или пак неће уопште бити могуће победити га својим силама, и већ ће бити потребна чудесна благодатна по-

мощ срца дечјих, док је још могуће, сопственим силама.

Но да би имали одговарајући успех у излечењу те главне природне болести ваше деце, за то је треба прво препознати. Одавде и проистиче следеће, врло важно питање о том, како родитељи могу да распознају главну страст код свакога од своје деце?

Труди се пре свега да спознаш твоју сопствену главну болест, твоју сопствену страст која тобом господари. Ко добро зна самог себе, том неће бити тешко да спозна и друге. Ако је таква теза уопште истинита, тим пре у односу на родитеље. Отац, мајка који добро знају своје сопствено срце, којима је позната њихова слаба страна, њихов вољени главни порок, лако га могу познати и код своје деце, пошто деца врло често наслеђују лоше наклоности својих родитеља, син или ћерка у највећем броју случајева имају управо оне главне недостатке, од којих болују отац и мајка. Али то самопознање је врло велика и тешка уметност, која може да се достигне највећим напорима и посебним старањем уз

помоћ божанске благодати. Ако хоћете, хришћански родитељи, да достигнете самопознање, онда треба да пажљиво посматрате сами себе, да посматрате наклоности и тежње свог срца, да усрдно молите Бога за просвећење, чешће да испитујете своју савест, повремено да исповедате своје грехе и уопште да тежите истинском благочешћу. Јер једино истински благочестиви човек може добро знати себе. Али ако ти, због недостатка у теби истинског благочешћа, ниси познао како треба самог себе и главни свој недостатак, онда ти, можда, добро знаш

твог сина, и ти ћеш, може бити, приметити у њему исте лоше наклоности, које се тако често појављују код твог мужа и причињавају ти тако много жалости и непријатности.

Онда послушај шта говоре остали о твојој деци. Туђи људи обично боље виде недостатке код твоје деце него ти сам, пошто они нису заслепљени лажном љубављу. Па ако неко, на пример, свештеник или учитељ, са добрим намерама обраћа твоју пажњу на овај или онај недостатак твог детета, не љути се на њега у неразумном осећању повређене родитељске

Данас Света Црква слави Три Велика Светитеља, највећа међу великима - то су данашња Три Света Јерарха. У дивним богослужбеним молитвама данашњим они се називају "верх учитељеј", врхунац учитеља: највећи степен учитељства, највише мудрости, највећи међу великима. Како су то они постали, шта се (то) десило са њима? Казује нам данашње Свето Еванђеље њихову душу: извршили су заповести Спаситељеве и зато постали велики у Царству Небеском - ето њихове тајне. Живећи светим врлинама; живели су вером Христовом, љубављу, милосрђем, постом, молитвом, бдењем и свим тим они су себе уздигли изнад овога света. Постали не само учитељи људима, него Учитељи васељење, како их назива Црква. Велики Учитељи васељење. То јест, пронели су Еванђеље и Истину Господа Христа, пронели кроз овај свет не само међу људе, него међу Анђеле и међу сву твар. Тако су они велики пред Богом.

свети Јустин Ћелијски

твоју половину, твоју супругу или твог мужа, знаш врло добро њену/његову слабу страну. И то те може навести на прави пут при распознавању главних недостатака твоје деце. Посматрај само што упорније за свим пројављивањима воље деце твоје, и ти ћеш, оче, открити, можда, код твоје ћерке тај исти недостатак, који ти тако често примећујеш код твоје жене, а ти, жено, проучавај поступке

гордости, напротив, буди му за то захвалан и користи се тим упозорењима, које он теби даје. То може послужити, наравно, само на корист теби и деце твоје.

Воли још децу твоју благоразумном хришћанском љубављу. Неразумна, лажна љубав, каква она, на жалост, у највећем делу бива код родитеља према својој деци, бива један од најчешћих узрока, зашто они не примећују